

Undersökning om betydande miljöpåverkan

2022-04-06
Reviderad 2022-10-03

tillhörande detaljplan för del av fastigheten

Kneippen 1:1 och fastigheten Bollen 5

med närområde (Lenningska parken) inom Kneippen i Norrköping

SPN 2019/0334 214

ANTAGANDEHANDLING

Godkänd i SPN: 2022-10-18, § 179

Laga kraft: 2022-11-17

Genomförandetidens sista dag: 2027-11-17

1. Syftet med undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförandet av detaljplanen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras.

Om en verksamhet enligt 7 kapitlet 28a § MB kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2 §, punkt 2 och 6 § eller bilagan till denna förordning antas planen alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av en detaljplan antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan om planområdet får tas i anspråk för de ändamål som anges i 4 kapitlet 34 § plan- och bygglagen (PBL).

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

2. Motiverat ställningstagande

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. Utförda utredningar visar att den nya detaljplanen inte medför risk för påtaglig skada för berörda riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken, eller risk för överskridande av beslutade miljökvalitetsnormer enligt 5 kapitlet miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

3. Alternativ lokalisering

En alternativ lokalisering är inte aktuell med anledning av detaljplanens syfte.

4. Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för centrum- och kontorsverksamhet i Lennings sjukhemsbyggnad. I detaljplanens syfte ingår även att säkerställa bevarandet av den kulturhistoriskt värdefulla miljö som är Lennings sjukhem och Lenningska parken.

Vidare är detaljplanens syfte att möjliggöra en förlängning av Lennings gata ut till Linköpingsvägen och ta bort befintlig prickmark längs med Kneippen 1:17 för att möjliggöra för framtida skolbebyggelse i anslutning till planområdet.

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA	KANSKE	NEJ
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL			
Globala, nationella och regionala miljömål		X	
<p>Planförslaget bidrar till att säkra grönstruktur (Lenningska parken) som är viktig ur kulturell och rekreationell hänsyn i Norrköping. Dessutom bidrar planförslaget till möjliggörandet av en ny grundskola i ett område med växande befolkning.</p> <p>Planförslaget påverkar Norrköpings måluppfyllelse positivt vad gäller flera av FN:s globala miljömål – agenda 2030; men i synnerhet mål 11. Hållbara städer och samhällen. Detsamma gäller regeringens nationella miljömål, i synnerhet det för <i>God bebyggd miljö</i>.</p>			
Miljöorienterade mål i Norrköpings kommuns aktuella budget		X	
<p>Planförslaget bidrar till att säkra grönstruktur (Lenningska parken) som är viktig ur kulturell och rekreationell hänsyn i Norrköping. Dessutom bidrar planförslaget till möjliggörandet av en ny grundskola i ett område med växande befolkning.</p> <p>Planförslaget har viss påverkan på lokala mål i den aktuella budgeten, 2021. Indirekt positiv påverkan på mål 3. Bostadsbyggande och direkt positiv påverkan på mål 6, trygg fysisk miljö; utveckling av grönområdet; trafiksäkerhet vid grundskolor; samt trygga livs- och lekmiljöer.</p>			
PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD			
Riksintressen: 3 och 4 kapitlet MB om hushållning av mark och vatten			X
Samhällsbyggnadskontorets bedömning är att planförslaget ”medför en från allmän synpunkt god hushållning”. Ingen påverkan på riksintresse enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	J A	K ANSKE	NEJ
5 kapitlet MB om miljö kvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)			X
<p>En luftutredning har genomförts för hela stadsutvecklingsområdet Västra staden där detaljplaneförslaget är inkluderat. Detaljplaneförslaget har ingen negativ påverkan på uppfyllelsen av miljö kvalitetsnormerna.</p> <p>Planområdet ligger inom två avrinningsområden vars recipient är Motala ström (Glan-Bråviken SE649609-152033). Denna vattenförekomst har en otillfredsställande ekologisk potential. Enligt miljö kvalitetsnormen (MKN) för vatten ska god ekologisk potential uppnås till 2027. Detta behöver beaktas i det fortsatta planarbetet.</p> <p>I dagvattenutredningen (Nodra AB, 2022) konstateras att den förändrade markanvändningen inte bedöms ha någon påverkan för föroreningsmängder och halter från planområdet. Planområdets area på drygt 0,039 kvadratkilometer utgör en mycket liten del av recipientens totala avrinningsområde på 15 000 kvadratkilometer varpå mängden förorening från planområdets dagvatten är minimal i förhållande till den totala belastningen på recipienten. Av dessa anledningar är bedömningen att dagvatten från planområdet inte utgör risk för negativ påverkan på recipienten. I de fall utsläpp sker till recipient där bedömningen är att det inte finns någon risk för negativ påverkan ska rening av dagvatten alltid övervägas utifrån miljö balkens allmänna hänsynsregler (2 kapitlet miljö balken och särskilt 3§, 5§ och 6§) enligt kommunens dagvattenriktlinjer. Tabellen nedan visar föroreningshalter från planområdets jämförda med riktvärden som utgör miniminivåer för rening av dagvatten. För samtliga ämnen ligger föroreningshalterna under riktvärdet.</p>			
7 kapitlet MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)			X
<p>Ett träd i biotopsskyddad allé behöver tas ner för att detaljplanen ska gå att genomföra i sin helhet. En dispensansökan ska skickas in till länsstyrelsen av markägaren Norrköpings kommun.</p>			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	J A	K ANSKE	NEJ
9-15 kapitlet MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprövning (täkt, avfall, farligt material, avhjälpandeåtgärd för förorenade områden med mera)			X
Innan markarbeten utförs inom planområdet ska en anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas in till miljö och hälsa i enlighet med 10 kapitlet MB. Anmälan ska säkerställa att sanering sker så att marken kan nyttjas för planerat ändamål samt att schaktmassor hanteras i enlighet med lagstiftningens krav.			
Fornlämningar och byggnadsminnen			X
Ingen påverkan.			
ÖVERENSTÄMMER MED KOMMUNALA RIKTLINJER	J	K	N
Översiktsplanen			X
Översiktsplan för staden Norrköpings kommun antagen av kommunfullmäktige 2017 anger att Lenningska parken är del i ett befintligt grönstråk som kan behöva förbättras. Detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen.			
Riktlinjer för bostadsbyggande	X		
Detaljplaneförslaget ligger i linje med ovanstående riktlinje. Planförslaget är en förutsättning för att staden ska kunna förtäta på ett hållbart sätt med utvecklad grönstruktur och utökad service (skola) för medborgarna.			
Dagvattenhantering		X	
Planförslaget lyckas inte fullt ut tillgodose ”Riktlinje för hållbar dagvattenhantering”, antagen 2019. När det gäller dagvattenhanteringen längs med Lennings gata så finns det inte tillräckligt med plats för att fördröja och rena de första 10 millimetrarna regn. Gatans lågpunkt kopplar istället direkt på dagvattenledning. I detaljprojekteringen av gatan finns det viss möjlighet att ordna avrinning mot allmänna grönytor på del av gata.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	J A	K ANSK E	N E J
Naturvård			X
Ingen påverkan.			
Gemensam klimatvision för Linköping-Norrköping			X
Ingen påverkan.			
PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar med mera)		X	
<p>Miljö och hälsa, Norrköpings kommun, har rekommenderat att markprover tas inom planerat skolområde. Detta med bakgrund av PCB påträffades vid saneringen av tidigare skolbebyggelse. Markprover togs våren 2022 av Structor Miljö Öst AB, med cirka 10 stickprov per husgrund (totalt fyra). Inga halter påträffades över detektionsgräns i något av proven.</p> <p>Innan markarbeten utförs inom planområdet ska en anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas in till miljö och hälsa i enlighet med 10 kapitlet MB. Anmälan ska säkerställa att sanering sker så att marken kan nyttjas för planerat ändamål samt att schaktmassor hanteras i enlighet med lagstiftningens krav.</p> <p>Rekommendationer vid grundläggning av skolbebyggelsen är att det dimensioneras, planeras, utförs och kontrolleras i geoteknisk kategori 2 (GK2) samt säkerhetsklass 2 (SK2).</p> <p>Inför bygglovprövning och beslut om startbesked kan detaljerad geoteknisk undersökning komma att krävas som redovisar förutsättningar för schaktning, grundläggning med mera.</p>			
Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång med mera)			X
Ingen påverkan.			
Luft och lokalklimat (luftrörelse)			X
Ingen förändrad påverkan mot idag. Planområdets grönytor gynnar det lokala klimatet vad gäller luft.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	J A	K ANSKE	NEJ
Djurliv och vegetation (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär? Påverkas biologisk mångfald?)			X
Ingen påverkan.			
Landskaps- och stadsbild	X		
Detaljplaneförslaget ger förutsättningar att säkerställa och möjliggöra en hållbar utveckling av Lenningska parken och dess kulturmiljöer. Positiv påverkan.			
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet			X
Ingen påverkan.			
Transporter/kommunikation (minskning eller ökning, investering)		X	
<p>Detaljplaneförslaget möjliggör en förlängning av Lennings gata vilket kan innebära en lokal ökning av trafik längs med gatan, speciellt vid hämtning och lämning vid ny grundskola på Kneippen 1:17. Åtgärden genomförs för att få till ett bättre trafikflöde i närområdet, ett närområde som i framtiden spås få mer trafik, och minska på andelen tunga transporter som tar sig till Lennings gata via Fotbollsgatan. Genomfartstrafiken via Ektorpsgatan förutses ska minska. Så viss risk för en lokal ökning av trafik längs med Lennings gata men en minskning av genomfartstrafik, både vad gäller bil- och lastbilar i närområdet.</p> <p>Förlängningen av Lennings gata innebär en investering.</p>			
Rekreation		X	
Förslaget möjliggör en utveckling av ett viktigt parkområde i Lenningska parken. Möjlig positiv påverkan jämfört med idag.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA	KANSKE	NEJ
Kulturmiljö		X	
<p>Detaljplaneområdet innehåller särskilt värdefull kulturmiljö enligt 8 kapitlet § 13 i plan- och bygglagen. Lennings sjukhem och Lenningska parken förses med ett starkt skydd i detaljplan, både vad gäller skydds- och varsamhetsbestämmelser. Det är tydligt att byggnad och park hör samman och tillsammans utgör en särskilt värdefull miljö.</p> <p>Detaljplanen möjliggör för en breddning av markanvändningen, från ett historiskt välförankrat D (vård) till att också omfatta centrum, kontor och skola. Åtgärden föreslås eftersom byggnaden idag inte längre används till vård. Det finns alltid en risk med flexibel markanvändning i och med att förutsägbarheten blir lägre. I det här fallet är samhällsbyggnadskontorets bedömning att det starka skyddet som detaljplanen ger kulturmiljön är tillräckligt för att säkerställa att miljöerna även i framtiden kan vara en levande del av Norrköpings kulturarv.</p>			
Jordbruksmark			X
Ingen påverkan.			
Nuvarande mark- och vattenanvändning			X
Ingen påverkan.			
Inte förnyelsebara naturresurser			X
Ingen påverkan annat än resursförbrukning vid byggnation och anläggandet av gata.			
PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA, TRYGGHET OCH SÄKERHET			
Ljus (bländande ljussken)			X
Ingen påverkan.			
Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)			X
En luftutredning har genomförts för hela stadsutvecklingsområdet Västra staden där detaljplaneförslaget är inkluderat. Detaljplaneförslaget har ingen negativ påverkan på uppfyllelsen av miljökvalitetsnormerna.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	J A	K ANSKE	N EJ
Buller och vibrationer			X
Bullerutredning visar inte att buller från trafik kommer öka.			
Trygghet och säkerhet			X
Skyddsrum finns inte inom planområdet.			
Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning med mera)		X	
<p>Det finns tre områden inom planområdet som riskerar att få vatten stående, 0,1 – 0,5 meter, vid extrema regn (100-årsregn). Det är inget som riskerar att påverka samhällsviktiga funktioner eller ny byggnation. Vid Lennings sjukhem finns en risk för vattensamling i närheten av byggnad, men det är inget som försämras av detaljplanen. Fastighetsägaren (idag kommunen) bör dock vara medveten om frågan inför eventuella framtida markförändringar.</p> <p>Ett PM har redovisat för risker vid ett extremt regn och möjliga lösningar. Bedömningen är att översvämningensrisken kan hanteras genom att förändra marknivåer i direkt anslutning till Lennings sjukhem. I detaljplan har en markyta reserverats för sådana åtgärder. Det är viktigt att fastighetsägaren är medveten om frågan inför förändring av markanvändningen.</p>			
KLIMATPÅVERKAN	J	K	N
Påverkan		X	
Planförslaget möjliggör för en förtätning av Norrköping, vilket i förlängningen kan antas innebära en minskning av utsläpp av växthusgaser då fler människor bor och verkar på gång- och cykelavstånd.			
KLIMATANPASSNING	J	K	N
Högre temperaturer		X	
Säkerställande av grönytor är positivt för stadens möjlighet att hantera ökande temperaturer och förse dess medborgare med svalare lokalklimat.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA	KANSKE	NEJ
Ökad nederbörd och översvämningar		X	
Säkerställande av grönytor är positivt för stadens möjlighet att hantera ökad nederbörd och översvämning.			
Stigande havsnivåer			X
Ingen påverkan.			
Risker för ras, skred och erosion			X
Ingen påverkan.			
ÖVRIGT	J	K	N
Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter		X	
Tillfällig miljöpåverkan kan antas uppkomma på kort sikt vid anläggning av gata och byggnation av skola.			
Betydande miljöpåverkan i näraliggande kommun eller land			X
Ingen påverkan.			

5. Undersökning om betydande miljöpåverkan för sociala aspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
SOCIAL HÅLLBARHET	J	K	N
Nationella folkhälsomål	X		
Detaljplaneförslaget innebär en positiv påverkan för närområdet avseende folkhälsomyndighetens nationella folkhälsomål Boende och närmiljö, där bland annat tillgång till grönområden är en del.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Jämställdhet	X		
Planförslaget innebär att det möjliggörs för skola och grönstruktur i närheten av befintliga bostadsområden. Att bebyggelsestrukturen möjliggör för gång- och cykeltrafik bidrar till en mer jämställd vardag mellan män och kvinnor.			
Tillgänglighet	X		
Utformning av allmänna gator har i den utsträckning det varit möjligt rekommendationer för tillgänglighetsanpassning.			
Barnperspektiv	X		
<p>Detaljplaneförslaget befäster Lenningska parken som en plats för rekreation.</p> <p>Genom att få till en säker gångpassage över Fotbollsgatan och en säker utformning av Lennings gata så ska trafiksäkerheten höjas i ett område där stor del barn rör sig.</p> <p>Detaljplanen möjliggör för ny skola.</p>			
Sammanhållen stad	X		
Detaljplaneförslaget är del i att knyta stadsutvecklingsområdet Västra staden närmare stadskärnan. I Lenningska parken finns det en grönstruktur och gångstråk som binder samman centrum med Västra staden. Genom att utveckla dessa delar, och aktivera funktioner inom planområdet så bör rörelsemönster mellan områdena gynnas.			

6. Medverkande tjänstemän

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har upprättats av Simon Tell i samverkan med Magnus Gullstrand på samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun.

Samhällsbyggnadskontoret

Julia Stenström Karlsson
enhetschef detaljplanering

Simon Tell
planarkitekt

7. Referenser

7.1 Utredningar för detaljplanen

Bullerutredning Kneippen 1:17 - Bilaga A01, A02, A03. Efterklang (part of AFRY). 2021-03-23

Entré Lenningska parken – gestaltungsförslag och kostnadsförslag. Pontarius. 2021-04-30

Grundundersökning för Ebersteinska skolan i kv. Bollen, Norrköping. Hagconsult AB. 1972

Lenningska parken. WSP. 2020-01-29

Lenningska sjukhemmet – Byggnadsinventering inför upprättande av detaljplan i fastigheten Bollen 5. Norrköpings kommun. 2021-06-29

PM geoteknik Ebersteinska skolan, Kv Kneippen 1:17. Sweco. 2013-05-13

PM Provtagning Kneippen ny grundskola 2018 – 2005 – Miljöundersökning av PCB i husgrunder. Structor Miljö Öst AB. 2022-03-08

PM Översvämningsrisk på kvartersmark vid Lennings sjukhem inom fastigheten Bollen 5. Norrköpings kommun. 2022-02-08

Tekniskt PM geoteknik – Kneippen 1:17 + MUR, Norrköping. AFRY. 2020-07-01

Teknisk utredning Fotbollsgatan, Lennings gata och Målgränd. WSP 2021-09-23

Tomografundersökning – Rotkartering av 3 träd, Lennings sjukhem, Norrköping. Närnaturen – VästSverige AB. Maj 2020.

7.2 Utredningar för Västra staden

Luftutredning Västra staden. COWI. 2019-02-13

Modellering dagvattennät Ektorps Kneippen. Norrköping Vatten och Avfall AB. 2017-01-25.

Förstudierapport – Trafikutredning Västra staden. Samhällsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun. 2019-02-06.

Stadsbyggnadsvision Västra staden. Samhällsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun.

Skyfallskartering och dagvattenhantering för Västra staden. WSP. 2019-01-08.

7.3 Kommunala handlingar och riktlinjer

Arkitekturstaden Norrköping – riktlinje för arkitektur och stadsbyggnad.
Stadsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige
2018-08-27.

Beslut om lov. 2001-05-18 § DEL3 LOV 0444-2001, LOV 2000-0712. Norrköpings kommun. 2001-05-18

Bostadsförsörjning i Norrköpings kommun. Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2018-06-18.

Bullerkartläggning 2017 Intranätskartan DIKA. Norrköpings kommun.

Byggnadsinventering Intranätskartan DIKA. Norrköpings kommun. 2019.

Detaljplan för kv vattentornet m fl inom Kneippen i Norrköpings kommun.
Stadsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun. 19 november 1999.

Riktlinje för hållbar dagvattenhantering, beslutad av KCVD, Forum för Kontorschef Samhällsbyggnadskontoret och Verkställande direktör, Nodra AB, 2019-04-30.

Riktlinje för Norrköpings kommuns arbete med ekosystemtjänster. Norrköpings kommun, antagen 2017-10-16.

Riktlinjer för parkering. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, antagen 2017-02-27.

Översiktsplan för staden. Norrköpings kommun. Antagen av kommunfullmäktige 2017-06-19.

7.4 Övriga referensskällor

Skyddsvärda träd i Östergötland, Inventering av alla grova och ihåliga träd utförd 1997-2008. Rapport 2008:13. Länsstyrelsen Östergötland, 2009.

VISS Vatteninformationssystem Sverige, Länsstyrelsen, september 2019. Motala Ström (Glan-Bråviken) - Vattendrag - VISS - VattenInformationssystem för Sverige (lansstyrelsen.se) (hämtad 2021-01-22)